

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Gonera (przewodniczący)

SSN Bohdan Bieniek (sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

w sprawie z odwołania D. T.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 lutego 2022 r.,
zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 6 sierpnia 2021 r., sygn. akt III AUa [...],

1. oddała zażalenie,

2. przyznaje od Skarbu Państwa (kasa Sądu Apelacyjnego w [...]) na rzecz adwokat E. B. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł, powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług , tytułem pomocy prawnej udzielonej odwołującej się w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2021 r., odrzucił skargę kasacyjną D. T. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 29 marca 2021 r., III AUa (...), bowiem została złożona po upływie ustawowego terminu.

Sąd drugiej instancji wyjaśnił, że skargę kasacyjną wnosi się w terminie dwumiesięcznym od dnia doręczenia skarżącej odpisu wyroku z uzasadnieniem

(art. 398⁵ § 1 k.p.c.). Ów termin rozpoczął bieg 12 maja 2021 r., to jest w momencie doręczenia wyroku z uzasadnieniem adwokat A. W., pełnomocnikowi ustanowionemu do wniesienia skargi kasacyjnej. Stąd następca zmiana pełnomocnika i wyznaczenie E. B. było prawnie relewantne z perspektywy oceny terminu do jej wniesienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2019 r., III CZ 43/19). Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny orzekł z mocy 398⁶ § 2 w związku z art. 398⁵ k.p.c.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego zaskarżyła zażaleniem pełnomocnik odwołującej się, podnosząc naruszenie art. 398⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 124 § 3 k.p.c. i art. 45 Konstytucji, przez zastosowanie niekorzystnej wykładni przepisów, ograniczając zarówno prawo strony do sądu, jak i prawo do tego, aby jej pełnomocnik w każdym wypadku dysponował pełnym terminem do sporządzenia skargi kasacyjnej.

Mając na uwadze powyższe, pełnomocnik wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ma rację skarżąca, że zmiana pełnomocnika może nastąpić z różnych przyczyn, co jednak w żaden sposób nie usprawiedliwia dalszego stanowiska, że w takim przypadku kolejny pełnomocnik powtórnie dysponuje dwumiesięcznym terminem do złożenia skargi kasacyjnej. Problem ten jest rozstrzygnięty w judykaturze Sądu Najwyższego, co też trafnie wyjaśnił Sąd Apelacyjny, odwołując się do spraw: III CZ 43/19 i II UZ 14/16. Polemika skarżącej z tym stanowiskiem nie stanowi sama w sobie impulsu do korekty utrwalonej linii orzeczniczej (zob. także postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 października 2011 r., III CZ 45/11, LEX nr 1224684; z dnia 14 stycznia 2015 r., I CZ 98/14, LEX nr 1640237). Argument o naruszeniu prawa do sądu (art. 45 Konstytucji) jest chybiony, skoro skarżąca odwołuje się do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2009 r., III CZP 117/08 (OSNC 2009 nr 7, poz. 91), zgodnie z którą prawo procesowe przewiduje możliwość sanacji uchybienia terminowi. Uchwała nie jest nowa i powinna być znana profesjonalistom, który miał tym samym możliwość –

w razie istnienia obiektywnych przeszkód do złożenia skargi kasacyjnej – uniknięcia ujemnych skutków procesowych. Zaniechanie skorzystania z tej formuły wyklucza naruszenie norm konstytucyjnych. Z tych przyczyn zażalenie podlega oddaleniu (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej odwołującej się w postępowaniu zażaleniowym, orzeczono w myśl art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r.- Prawo o advokaturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2020 r., poz. 1621) w związku § 16 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 18) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 (Dz.U. z 2020 r., poz. 769).